

RETRATS DEL NATURAL
JOAN ANTONI MARTÍN PIÑOL
ESCRITOR I MONOLOGUISTA

(140)

CRISTINA CALDERER

Justicier de l'humor

TONI VALL
BARCELONA

“Si fos polític o notari, el meu nom molaria, però no és el cas”. Es diu Joan Antoni però sempre s’han equivocat amb el seu nom. Josep Antoni li han dit infinitat de vegades. El dia del seu primer monòleg va passar i va decidir que es posaria un nom artístic, els seus cognoms: Martín Piñol. No va solucionar gran cosa. Molta gent, amb certa lògica, interpreta que Martín és el nom i Piñol el primer cognom. També li escriuen Martí. A la Casa del Llibre consta en tres fitxes d'autor diferents i a IMDB també. Un cop quasi perd l'avió perquè al mostrador de facturació el seu nom no apareixia per enlloc: “Busqui per Martín, per Piñol, per Martí, per Josep Antoni, per Joan Antoni, per José Antonio, per J. Antoni...” Al final va aparèixer i va poder pujar a l'avió al límit del temps. Per si això no fos prou, hi ha un escriptor argentí que es diu Martín Piñol i, per acabar-ho d'adobar, cada Sant Jordi apareix algú amb un llibre d'Albert Sánchez Piñol –que mai signa llibres aquest dia– i li atansa perquè li estampi la firma. Ho accepta encantat de la vida: “Espero que t'agradi molt, m'han dit que està molt bé”, hi escriu.

Aquesta és la rocambolesca història que ell mateix ha creat a compte del seu nom, l'embolic delirant del qual, n'estic segur, està molt satisfet. Per què no en fas un dels teus monòlegs? Podria funcionar, com va funcionar –però potser no tan bé– el dels grassos, per exemple, que ha fet fortuna i que porta tants anys explicant. Bé, ara no tant, ja fa temps que el Martín Piñol ha relaxat una mica la seva faceta sobre l'escenari i que escriu llibres amb una facilitat enlluernadora. En deu anys com a escriptor n'ha parit vint-i-set, això fa una mitjana de 2,7 llibres per any, entre novel·les, dos llibres d'encàrrec i uns quants d'infantils. Ni Jordi Sierra i Fabra en els seus millors temps! “No és tant! Si escrius cinc pàgines al dia, els números ja surten”.

El monòleg dels grassos

I què carai és el monòleg dels grassos? Hi explica la seva experiència de nen gras, un nen a qui li agradava més menjar i llegir compulsivament que no pas fer esport i tenia la poca fortuna que el seu metabolisme no absorbia sol les calories. Això sí, ¿quina era la seva sort? Que a classe sempre hi havia dos o tres nens més grassos que ell, cosa que li permetia passar desapercebut. Riure's d'ell mateix sempre ha estat el primer pas per bastir la seva idea de l'humor, de la mirada sarcàstica i descreguda sobre el món. Està, doncs, molt d'acord amb aquella

Prolífic
Martín Piñol ha publicat un total de 27 llibres en deu anys, 2,7 llibres per any

Infància
De petit el que més li agradava era llegir i menjar, i riure's d'ell mateix

màxima que molt sàviament afirma que el sentit de l'humor és, juntament amb el comú, el més noble i sa dels sentits.

Mentre alguns companys de classe afirmaven que el seu somni era jugar al Barça o treballar a la NASA, ell tenia claríssim que el seu somni era ser escriptor. Quan ho deia, se'n fumien i el miraven com si fos un empestat però el temps li ha donat la raó. Els que volien jugar al Barça o treballar a la NASA no ho han aconseguit i ell, en canvi, sí. Va guanyar tots els premis escolars d'escriptura i, a més a més, quan obria la boca era fàcil que provoqués riallades al seu voltant. “Quan ets petit, llegir molts llibres i molts còmics implica tenir molt aviat un món propi en el qual refugiar-te i també pot implicar convertir-te en un psicòpata i començar a matar gent”, bromeja.

Per sort, la segona possibilitat no s'ha esdevingut mai. Sí, en canvi, la facilitat per saber explotar la seva facilitat comunicativa. La gran oportunitat li va arribar mentre estudiava comunicació audiovisual a la Pompeu Fabra. Un caçatalents buscava persones gracioses per a un programa de monòlegs que preparava Paramount Channel. Llavors, fa uns quinze anys, aquest era un terreny en expansió, un camp de creativitat fèrtil i poc explorat. La idea va funcionar i el programa *Noche sin tregua* –entre el 2002 i el 2007– va ser un èxit total. Molt bo-

na audiència, gires per teatres de l'Estat i una bona amistat amb Dani Mateo, avui a *El intermedio*: “Érem joves i hi havia molt pocs monologuistes”. Avui en dia s'ha exprimit tant la mamella del monòleg que la fórmula està molt més que esgotada, l'humor envasat al buit i recitat sense ànima ni gràcia encara cujeja, encara dona fruits, però la qualitat és ínfima. *El club de la comedia* encara funciona però és un rastre esllanguit del que se suposa que un dia va ser: “No tothom té gràcia per saber recitar un monòleg escrit per una altra persona”. “¿No us passa que...?”, “¿Us heu fixat que...?”, són les fórmules més habituals d'un gènere avui desgastat i mandrós.

Però Martín Piñol continua de tant en tant pujant a l'escenari. Ha abaixat el ritme perquè el temps passa i ja no té l'energia dels millors anys. Una de les seves últimes creacions és un monòleg sobre la paternitat, una faceta recent a la seva vida. Quan toca saludar, puja la seva filla Iris sobre l'escenari amb ell.

Acaba de publicar una novel·la, *Sentinels* (La Galera), guardonada amb el Joaquim Ruyra de literatura juvenil. Tracta sobre un presentador de televisió que està fart de la seva feina i decideix enviar-ho tot a pastar fang i muntar un *reality show* per a superherois que combaten el crim i lluiten a favor de la justícia. La justícia de l'humor, la riallada i l'aventura, esclar, només faltaria. —